Megyei körkép

Rovatvezető: Feketsné Kisvarga Anita
fekets.anita@jamk.hu
34/513-677

IV. évfolyam 5-6. szám

2014. május - június

Tatabányai Könyvünnep a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

PeténYi Erzsébet

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése még áprilisban levélben kérte fel a polgármestereket és az önkormányzatokat, hogy csatlakozzanak az Ünnepi Könyvhét rendezvényeihez. A felhívásnak eleget téve a József Attila Megyei és Városi Könyvtár a Vértes Agorájának kérésére az időpontokat egyeztetve tervezte meg programjait erre a jeles eseményre. A 85 Ünnepi Könyvhét és 15. Gyermekkönyvnap alkalmával városunkban június 6-án a Tatabányai Könyvünnep programsorozat eseményeit rendeztük meg két helyszínen, az Agorában és a könyvtárban. Az eseményről a városi televízió felvételt készített, amely megtekinthető itt: https://www.youtube.com/watch?v=PUSXjW5Zaeg

A könyvtárban könyv cserebere várta az érdeklődőket. Már nyitás után keresték a polcot, ahova kisebb kezdő készletet helyeztünk el. Többen nem hoztak cserekönyvet, de szívesen választottak a könyvek közül, félretettük számukra a kiszemelt kötetet, majd később hozták a cserét és vitték a zsákmányt. Szeretnénk rendszeressé tenni a csereberét a jövőben is.

A Könyvtárellátó Nonprofit Kft. az idén nyitotta meg infopontját Tatabányán. Kevesen ismerik még, a könyvtár viszont több évtizedes jó kapcsolatot ápol a könyvtárellátóval. Megkértük az infopont munkatársait, hogy ezen a napon jöjjenek el hozzánk és új könyveiket, fejlesztő játékaikat árusítsák. Szívesen tettek eleget kérésünknek, bár az ünnepi könyvhétre megjelenő könyvek ezen a napon sajnos még nem érkeztek meg, ezért nem vásároltak a könyvtár látogatói túl sok könyvet. Kedvünket azonban ez nem vette el, mert június 12-13-án is meghívtuk őket. Ekkor már az ünnepi könyvheti könyvkínálattal érkeztek, sok új könyv talált gazdára.

Június 6-án a város valamennyi könyvtárában az újonnan beiratkozóknak ajándékkönyvvel kedveskedtünk.

Délután az Olvasólámpa összejövetele zajlott. Az olvasóklub februártól működik, kis közösségünk minden hónap első hétfőjén találkozik. Ezúttal kivételesen megváltozott az időpont és a helyszín is. Az ünnep alkalmával nem csak a találkozó napja változott, de előbbre hoztuk a kezdés idejét is, hogy az Agora rendezvényének kezdési idejével ne ütközzön a miénk. A könyvtár nyitva tartási idejében olvasóink zavartalansága érdekében kihasználtuk a kellemes nyári időjárást és a könyvtár Zöld olvasótermében, árnyas fák alatt ült össze az olvasóklub. A tagok előzetes kérésére a találkozón a főszerep a történelmi regényeké volt. Vendéget is hívtunk, Nemes János katona-íróval beszélgethettünk. A történelmi regények írásáról, az anyaggyűjtés munkájáról hallhattunk kulisszatitkokat. Az író elhozta magával utolsó könyvének, A fanyűvő unokájának néhány példányát is. A klubtagokhoz csatlakozott még

pár érdeklődő, így érdekes párbeszéd alakult ki Görgey Artúr személyével és a korszak történelmével kapcsolatban.
Az összejövetel végén dedikálásra is sor került. Mindannyian elmondhatjuk, hogy érdekes, tartalmas délutánt töltöttünk el együtt.
A Tatabányai Könyvünnep és az Ünnepi Könyvhét rendezvényei jól sikerültek, és nagyon szeretnénk a jövőben ezzel hagyományt teremteni.

Fókuszban a családregények – Dióhéjban az olvasóklub májusi foglalkozásáról

Nagy Edit

Mi, könyvtárosok gyakran találkozunk olyan olvasói igénnyel, amikor a hozzánk betérő nem konkrét könyvet kér, hanem, hogy keressünk neki valami jót! Kellemeset, szerelmeset, izgalmas krimit, életrajzot, családregényt!

Ilyenkor persze igyekszünk mindent megtenni, hogy az olvasó kedvére valót találjunk, de azért valljuk be, mindig jól jönnek újabb olvasmánycímek. Innen eredt az az ötlet, hogy májusi olvasóklubunkban a családregényekről beszélgessünk. Nem hangzott el sok ajánló, mert aki szóhoz jutott, nehezen adta tovább a stafétát. A polcról Fábián Janka, Vámos Miklós, Nádasdy Borbála és még sok más hazai és külföldi szerző könyveit tettük ötletadóként az asztalra. A klubtagok közül volt, aki Barbara Taylor Bradford: Egy gazdag nő című művét ismertette, volt, aki Martin du Gard: A Thibault család c. könyvét részletezte. Másnak olyan klasszikusok jutottak eszébe, mint pl. a Buddenbrook-ház, de felmerült ebben a kategóriában A kőszívű ember fiai, vagy a Száz év magány címe is. Egyik klubtagunk – ha nem is hozott magával családregényt – egy saját élményeiből lejegyzett – szomorú családtörténetet olvasott fel nekünk. Lett volna még bőven miről beszélni, de az utóbbi történet kissé letörte a társaságot, no meg olyan gyorsan elszaladt az idő…
Összességében azért elmondhatjuk, hogy ismét jól éreztük magunkat egymás társaságában.

Júniusra tervezett témánk a történelmi regények, meghívott vendégünk a tatai Nemes János katona-író.

Fotó: Török Csaba.

Kalauz a gyógynövények világában

Feketsné Kisvarga Anita

Folytatódott a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Öko-esték sorozata. Május 26-án **Tóth Andrea** kertészmérnök tartott előadást *„A természet kincsei – Gyógyító növények, kerti fűszerek mindennapjainkban”* címmel.

A hagyományos orvoslás mellett az utóbbi években egyre nagyobb az érdeklődés az alternatív gyógymódok iránt. Ennek következtében a gyógynövények is szélesebb látószögbe kerültek, amely örvendetes változás a túlzott gyógyszerfogyasztás visszaszorítása érdekében. Ez az új tendencia, kedvező lehet Magyarország régi gyógynövény-nagyhatalmának visszaállításához is.

Tóth Andrea. Fotó: Török Csaba.

Az előadás talán a legismertebb gyógy- és fűszernövényeket és egészségjavító hatásukat vonultatta fel. A gyógynövények termesztése és begyűjtése nagy szakértelmet kíván – tudtuk meg Tóth Andreától. Ahhoz, hogy a növény a legintenzívebben fejthesse ki egészségjobbító hatását, megfelelő életkörülményeket kell a számára biztosítani, és jól kell megválasztani a begyűjtés idejét. Elengedhetetlen a helyes tárolás és a szárítás is. Az előadás arról győzött meg, hogy a laikus gyógynövényfogyasztók bízhatnak a hazai gyártású és csomagolású készítményekben. Ha a szárított növény kellemesen morzsolható és jó illatú, biztosan megfelelő a minősége. Ne kísérletezzünk tehát saját szárítmányokkal, ha nem értünk hozzá. Annál inkább belevághatunk viszont kisebb-nagyobb fűszerkert létesítésébe. Akinek lehetősége van, saját kertjében különíthet el egy parcellát, de teraszon, erkélyen kerámia- vagy agyagkaspó is beültethető fűszernövényekkel. Néhány tő friss fűszernövény nemcsak ételeinket ízesíti kellemesen, hanem egyúttal egészségünk védelmét is szolgálja, amellett, hogy mutatós.
Ismert a gyógynövények aromaterápiás alkalmazása (pl. illóolajok), ételként is fogyaszthatjuk (pl. pitypangsaláta). Kozmetikai szerként kenőcsök és pakolások, gyógyhatású szerként borogatások, bedörzsölő tinktúrák és ülőfürdők készítéséhez használhatók fel. Talán a legismertebb gyógynövény-felhasználási mód, a teakészítés. Legoptimálisabb, ha 1 csészényi forró vízhez 1 teáskanál növénykeveréket teszünk, és 10 percig lefedve állni hagyjuk. Ha ennél hosszabb ideig hagyjuk a vízben a gyógynövényeket, akkor keserű, már-már ihatatlan lesz teánk. Erre az esetre azt javasolta az előadó, hogy forró vízzel hígítsuk az így kapott tömény oldatot. A legjobb, ha a teánkat ízesítés nélkül, vagy esetleg mézzel édesítve készítjük el. Vannak azonban olyan növények, melyeket kifejezetten tilos főzni vagy forrázni. Ilyen például a C-vitaminban gazdag csipkebogyó, melyet 3-4 óráig kell hideg vízben áztatni. A fehér fagyöngy leveles szárrészét pedig – mely szívműködést serkentő, vérnyomás-szabályozó, vérzéscsillapító és görcsoldó hatású – 1 éjszakán keresztül kell felhasználás előtt vízben tárolni.

Az előadás minden érzékszervünkre hatóan mutatta be a legismertebb gyógynövényeket. A prezentáció szemet gyönyörködtető képei után a közönség meg is kóstolhatott egy-egy nyugtató és köhögéscsillapító teakeverékből készített főzetet. Aki ki szerette volna kipróbálni magát fűszerismeretből, kis dobozokba szórt fűszernövényeket szagolgathatott, és megtippelhette, hogy mi az. Az előadás résztvevői friss fűszer- és gyógynövényillattal is gazdagodhattak a csokorba szedett vadvirágok és a kaspóba ültetett fűszernövények révén.

Májusi kiállításaink – Tatabánya épített örökségei és Mésztelep - Ároksor

Nagy Edit

A Népház Úti Fiókkönyvtárunkban május 22-én „***Tatabánya épített örökségei***” címmel nyílt kiállításon városunk épületeit láthatjuk régi és mai állapotukban. 12 db 50*70 cm-es, és 3 db 70*100 cm-es tablón láthatjuk **Altdorfer Csaba** fotóit. Az oszlopokon ugyanebben a témában találnak válogatást az érdeklődők **Nagyné Horváth Eszter** képeslapgyűjteményéből.

A megnyitón, az intézmény részéről a vendégeket *ifj. Gyüszi László* igazgatóhelyettes köszöntötte, majd *Szalontay Csaba*, a Növekvő Életfa Egyesület elnöke tartott megnyitóbeszédet.

Ebben a hónapban a könyvtárba járók a Fő téri helyszínen is Altdorfer Csaba építészmérnök fotóit láthatták. Itt Tatabánya-Mésztelepről készült 9 db ároksori fotóval szembesülhettek.

Eszter gyermekkora óta gyűjti a képeslapokat, jelenleg 70.000 db-ból álló anyaga van változatos témákban. Építész-technikusként kedvencei az építészettel és a művészetekkel kapcsolatos képeslapok. Csaba a ’80-as évek óta fotózza kedvtelésből környezetét.

Szalontay Csaba, Altdorfer Csaba, ifj. Gyüszi László, Nagyné Horváth Eszter.

Kiállítás megnyitó a Népház Úti Fiókkönyvtárban.

Mindketten szerepeltek már csoportos és önálló kiállításokon is.

A Fő téri képek június első hetéig voltak láthatóak, míg Népház Úti Fiókkönyvtárunk kiállítását augusztus végéig tekinthetik meg az érdeklődők a könyvtár nyitva tartási idejében.

A fotókat Török Csaba készítette.

NetNagyi Klub az online ügyintézés helyi sajátosságairól és a világháló árnyoldalairól

Pohner Lászlóné – Szilassi Andrea

2014. május 17-én ismét sor került két informatikai ismeretterjesztő előadásra a Népház Úti Fiókkönyvtárban. Elsőként *Pohner Lászlóné* következett, aki az online ügyintézés – országostól eltérő – helyi különbözőségeit mutatta be az aktuális változásokkal. Minderre az apropót a lejárt személyazonosító igazolvány cseréje körül megtapasztalt információhiány, zavar és a változások okozta bonyodalmak szolgáltatták. A következő néhány gondolat betekintést ad e problémákba.

Pohner Lászlóné elmondta, hogy az elmúlt években rendszeresen intézte hivatalos ügyeit az országos ügyfélkapu (https://magyarorszag.hu), valamint a seQUEnce ügyfélirányító rendszer (www.globomax.hu) segítségével. E honlapok eddig tökéletes tájékoztatást adtak az egyes ügymenetekről. Kiválaszthatta a számára megfelelő időpontot az ügyintézésre. Néhány

hónapja viszont meglepve tapasztalta, hogy nem tudott a szokásos módokon időpontot foglalni. Bizonytalanságot okozott az is, hogy a hivatalos ügyek intézése immár két helyszínen folyik a megyeszékhelyen: a Tatabányai Járási Hivatal Tatabányai Okmányirodán (Fő tér 4), valamint a Tatabányai Járási Hivatal Tatabányai Kormányablakánál (Bárdos László utca 2.). Bár vannak jelenleg is változó elemek Tatabányán a hivatali ügyintézésben, előadásában azt hangsúlyozta, mi az, ami biztos támpontot jelent továbbra is, és mely weblapokon találunk valóban releváns információkat. Az időpontfoglaláson kívül részletesen beszélt még a www.tatabanya.hu weboldalon található fontos, de csak rejtve megtalálható tudnivalókról is. Kitért még a https://magyarorszag.hu-n tapasztalt változásokra.

Ezután *Szilassi Andrea* előadásában a világháló árnyoldalainak néhány szemléletes példájával szembesültünk. E témakör igen változatos, sajnos sokféle módon van jelen az internetezők mindennapjaiban. Reménytelen vállalkozás lenne mindenre részletesen kitérni egyetlen előadáson. Elsőként az **erőszakosan jelenlévő és a honlapokhoz kapcsolódni látszó reklámok** kerültek terítékre. Megfelelő védelem híján beépülnek felkeresett honlapjaink alsó és oldalsó részeibe, és figyelemfelhívó eszközökkel folyamatosan zavarják tevékenységünket. Ezekért a hirdetésekért nem az adott weboldal üzemeltetője a felelős, hanem az esetek túlnyomó részében a Google. Bár látszólag lehetőségünkben áll kikapcsolni ezeket a kéretlen és idegesítő reklámokat, de ezzel csupán a hirdetések testreszabását akadályozzuk meg. Hozzáteszem ehhez még azt is, hogy ez a testreszabás nem feltétlenül igazodik a személyes érdeklődéshez, néha bizony félreértéseken alapszik! A korra, nemre vonatkozó áru- és szolgáltatáshirdetések mellett szembesülhetünk egy korábbi kutatásunk kellemetlen félreértésével is. Az illegális tartalmakat és a pornó oldalak „kategóriáit” ugyanis a káros dolgokat szűrő szoftverek kijátszása érdekében a hétköznapi életből vett „ártatlan” kifejezésekkel is társítják, ezért mindenkit érhet kellemetlen meglepetés. Mindazonáltal a kikapcsolások ellenére továbbra is látható általános hirdetés a felkeresett honlapokon – helyet szorítva magának az értékes tartalom rovására. **Az AdBlock+ böngésző bővítmény letöltésével és alkalmazásával** segíthetünk ezen. Egyébként alapvetően a cookie-k működése idézi elő ezt a helyzetet. Az AdBlock+ plugin minden böngészőfajtához rendelkezésre áll. Használatával automatikusan blokkolódik minden külső reklám, továbbra is láthatók maradnak viszont a weboldal üzemeltetői által elhelyezett hirdetések.

A következő nagy témakört az online szélhámosságok széles köre adta. Megtévesztő és személyes adatokat, belépési kódokat kicsalni próbáló levelek, a kémprogramok jelenlétének következményei, valamint a közösségi portálokon leselkedő veszélyek. A Facebook igen népszerű, ezért többféle, itt jelenlévő veszélyforrásra hívtuk fel a figyelmet. Bizonyára mindenki megtapasztalta már az álca mögé bújt ismerkedési törekvéseket is. Erre szintén elhangzott egy történet, amelyben a gyanús jelek mellett bizonyítékokat is sikerült felkutatni egy széptevő valódi identitására. A Facebookon kötelező megadni a telefonszámot regisztrációkor, és ez sokaknál nyilvános marad. Az országkód egyértelműen visszafejthető, az ellentmondások kiderülhetnek általa. Hasznos lehetőség, hogy a közösségi oldalakra feltöltött fotók segítségével bebizonyítható sok esetben, ha valaki másnak adja ki magát. Ebben a Google és Bing által kép alapú azonosítása segíthet, habár Ez ugyanis megmutatja, hogy a világhálón hol fordul elő még az adott kép. Így fény derülhet arra, kinek a személyisége mögé bújva próbáltak a közelünkbe férkőzni.

Fotó: Szilassi Andrea

Megyei körkép

Rovatvezető: Feketsné Kisvarga Anita
feketsne.anita@jamk.hu
34/513-677

IV. évfolyam 5-6. szám

2014. május-június

A Helischer József Városi Könyvtár rendezvényeiről

Szűcs Katalin

Április 7-én **Dunai Tamás**, Jászai Mari díjas érdemes művész volt a *Könyvtári beszélgetések* vendége. Mesélt nekünk pályakezdéséről, a Madách Színházban eltöltött éveiről; megtudtuk, hogy a színház mellett életében nagyon fontos szerepet játszik a zene is. Több hangszeren is játszik, több hazai együttessel is fellép zenészként, és az önálló estjein is használja a klarinétját és a szaxofonját. Jelenleg szabadúszó, önálló estjeivel nem csak Magyarország, hanem határon túli színházakban is fellép.

Dunai Tamás

Április 11-én a **Költészet napja** alkalmából olyan esztergomi illetve párkányi középiskolás verskedvelő fiatalokat hívtunk könyvtárunkba, akik elszavaltak egy-egy verset az összegyűlt hallgatóságnak. Öröm volt látni és hallani e diákokat, akik értették, érezték, belsejükben formálták a verseket, és akik közül akadtak nagyon tehetségesek is. Különösen szívmelengető volt az esztergomi Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola valamint az EMMI Esztergomi Gyermekotthon diákjait is az előadók között látni.

Április 28-án **T. R. Salty** álnéven író, esztergomi származású **Soós Tibor** volt könyvtárunk vendége, akinek egyébként polgári foglalkozása magyar-történelem szakos gimnáziumi tanár, és olyan apropóból hívtuk meg közösen a Dobó Katalin Gimnáziummal, hogy idén a magyar irodalmi érettségi tételsorban kortárs magyar irodalom témakörben a gimnázium Soós Tibor Bellum Atlantis című regényének műfaji jellemzőit választotta. Az író beszélgetőtársa **Hegedűs Roberta** tanárnő volt, aki legalább annyit hozzájárult a regény a hallgatóság felé való közvetítéséhez, mint az író.

Az 2011-ben megjelent Bellum Atlantis című könyvről így ír Nemere István: *„A címet látva kíváncsian olvastam bele a kéziratba, hiszen engem – mint oly sok embert – mindig is izgatott Atlantisz titka. A másik szeretett témám az ókori Róma... az sem titok, hogy írói pályámat fantasztikus könyvekkel kezdtem. Nos, Soós Tibor könyve bőven kínál mindhárom témából, mégpedig olyan profi módon ötvözve őket, ami alapján kimondhatom: kiforrott mondanivalójú és könnyed technikával rendelkező íróról van szó. Főhősei rábukkannak egy titokra, ami az Atlantisz-legenda egyik töredéke, és nem kell mondanom, emiatt bizony bajba kerülnek. Az író a gördülékeny történetet kalandregény-elemekkel teszi feszesebbé, sőt, kommandós-jelenetekkel növeli a feszültséget, de megjelenik benne a romantika is, ami feloldja a hangulatot, mondhatnám, megédesíti a markáns ízeket, mégsem teszi szirupossá a könyvet.”*

Az író elárulta nekünk, hogy a regény létrejöttét komoly kutatómunka előzte meg, és gondosan

ügyelt arra, hogy hiteles képet nyújtson az ókori Rómáról, a környező birodalmakról, és a római légionáriusok életéről.

A diákok bármilyen kérdést feltehettek az írónak. Az utolsó kérdésre, amely arra vonatkozott, hogy az író hisz-e az ősi Atlantisz létezésében – sajnálom, hogy Soós Tibor nem adott konkrét választ. Azt viszont elárulta, hogy a regénynek még folytatásai lesznek.

Bánhidy Vajk és Oszter Sándor

A *Könyvtári beszélgetések* c. rendezvénysorozatnak május 5-én **Oszter Sándor** volt a vendége. A Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, érdemes művész 1948. szeptember 2-án született Győrben. A gimnáziumi évek alatt a fiatal Oszter a humán tárgyak iránt érdeklődött, irodalmi versenyeket nyert. 1967-ben, az érettségi évében egy irodalmi pályázatra írt műve a legjobbak közé került, s ez akkoriban azt jelentette, hogy felvételi nélkül bekerült a bölcsészkarra. Ő azonban jelentkezett a Színház-és Filmművészeti Főiskolára is, és oda is felvették, diplomáját 1971-ben kapta meg. Első munkahelye a Vígszínház volt, 1978-tól a Nemzeti Színház, illetve a Pesti Magyar Színház tagja volt. 1990-től szabadfoglalkozású művész. Jelenleg fellép a budapesti Karinthy Színházban, a Turay Ida Színházban, vidéken, Békéscsabán és Szolnokon. Sokoldalú színész, drámai hősöket és karakterszerepeket egyaránt hitelesen formál meg.1970-ben Bacsó Péter Kitörés című filmjében szerepel elöször a mozivásznon. Legsikeresebb alakítása a híres betyárról, Rózsa Sándorról készült televíziós filmsorozat főszerepe volt, mellyel országszerte nagy népszerűséget szerzett.

Átalakulva újjászületett az Esztergom és Vidéke folyóirat

Szűcs Katalin

Az 1879-ben alapított ***Esztergom és Vidéke*** 1944-ben megszűnt, majd új sorozatként a 80-as évek végétől, a 90-es évek elejétől különböző formában, huszonkét éven keresztül gazdagította a térség lapkínálatát. 2007 januárjában jelentek meg az utolsó nyomtatott számok. Négy év szünet után Filemon Béla főszerkesztőként és egyben laptulajdonosként vállalkozott arra a feladatra, hogy néhány fős, a Duna mindkét oldaláról jövő szerkesztőgárdával internetes újságként, ***Esztergom és Vidéke Társadalmi és Kulturális Folyóirat (EVID)*** címmel (www.EVID.hu) újraindítsa a nagy múltú sajtóorgánumot, 2011. március 19-én jelent meg az első cikk a főszerkesztő tollából. Már a címben is feltűnő „folyóirat" szó jelezte, hogy nemcsak folyamatosan frissülő, hírportálszerű újság üzemeltetésében gondolkozik a szerkesztőség, hanem hagyományos értelemben vett periodikum megjelentetésében is. Fordulópontot jelentett 2013. január 11., amely időponttól – előzetes egyeztető megbeszélések után – a pilisvörösvári székhelyű, de a térségben már a 90-es évek végétől a kultúra területén szerepet játszó **Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE)** vette át az EVID kiadását. A cél az volt, hogy a lap negyedéves folyóiratként interneten és nyomtatásban is megjelenjen. A pályázatok útján való anyagi bázis megteremtése sajnos (mindeddig) nem járt sikerrel, viszont az MBKKE adománygyűjtő akciói következtében – ha bizonyos késéssel is, de – végül is sikerült az újabb sorozat első számát (2013/1) kiadni.

Ennek bemutatójára 2014. április 24-én került sor a Párkányi Városi Múzeumban. A beköszöntőben a főszerkesztő, **Filemon Béla**

„Egy régi-új médium arcvonásai” című cikkében vázolja a helyi társadalom és média kapcsolatát, azok összefüggéseit: *„Azzal, hogy a folyóirat megtartotta, illetve továbbviszi az Esztergom és Vidéke nevet – és itt a »vidékbe« számunkra a Duna bal partja is teljesen egyenjogúan beletartozik úgy a témaválasztást, mint a szerkesztők és nagyrészt a szerzők személyét illetően is –, egyértelművé kívánjuk tenni: egy olyan szellemi hagyomány örökösei vagyunk, amely kétségkívül megérdemli a folytatást.”*

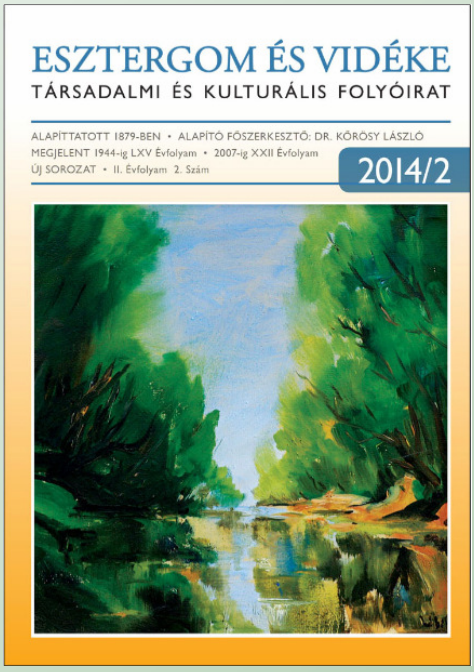

A folyóirat 1879-től tartó társadalom- és sajtótörténetét **Nagyfalusi Tibor**, az esemény díszvendégeként jelen lévő egykori főszerkesztő elemezte. A lapban található verseket **Juhász Gyula,** a múzeum vezetője és **Wernke Bernát** esztergomi költő tolmácsolásában hallhatta a közönség. A megjelent írások és képek szerzői öt országból valók: a legtöbben Magyarországról és Szlovákiából, de van 1-1 ausztriai, horvátországi és olaszországi szerző is. A lapszámban elbeszélések, sajtótörténeti események, életrajzi írások, műfordítások, irodalomtörténeti, oktatás- és könyvtárügyi tanulmányok és versek olvashatók.

Az EVID **2014/1.** számának 2014. május 12-i bemutatójához az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár adott otthont. A *„Köszöntés a túlpartról“* című bevezető cikkében **Juhász Gyula** arról ír, hogy a lap százharmincöt évvel első megjelenése után olyan szellemi értékek hordozójává válik, aminek következtében képes összekötni a Duna mindkét partján élőket, ezzel egyesítve Esztergom és vidéke olvasótáborát. A jelenlévő szerzők röviden bemutatták a lapszámban megjelent írásaikat. Így **Tátyi Tibor** párkányi szerkesztő az idén 100 éves Brilli Gyula menedékház történetéről szóló cikkét, **Bárdos István** esztergomi művelődéstörténész a *„Képzőművészeti élet Esztergom és Párkány térségében 1899–1918”* című tanulmányát, **Jaksits Ilona** budapesti építőmérnök, közgazdász a *„Kalandozás a kultúra szó körül“* című, a kultúra fogalmát elemző írását, **Gregor Papuček** budapesti szlovák költő-műfordító pedig szlovák nyelven írt, *„Ostrihomské zvony“ (Esztergomi harangok)* című saját versét szavalta el. **Milan Čarňanský**, lőcsei novellista „Felbőszült némberek“ című elbeszéléséből (fordító: **Vércse Miklós**) **Wernke Bernát** olvasott fel egy részletet. **Horváth Gáborné** beszélt **Filemon Béla** *„A Föld szelleme (L´ Esprit de la Terre)“* című, Pierre Teihald de Chardin francia teológus tudományos téziseit elemző írásáról, majd rátért a *„Krím – krimi nélkül“* című saját élménybeszámolójára, a 1959 nyarán és 1978 tavaszán, a Krím félszigeten átélt „kalandokra”.

Olvasható még ebben a számban **Ruda Gábor** *„A természet visszaveszi, ami az övé – beszélgetés* **Vég Éva** festőművésszel*”* című riportja, **Szabóné Marlok Júlia** tanulmánya az új szlovák irodalom-tankönyvek tankönyvbírálati szempontrendszeréről, **Székely András Bertalan** művelődésszociológus *„Hintsd az Igét, ne siránkozz!“* című írása **Banka Gabriella** színész-költő, *„Csak, ami örök“* című új verseskötetéről (kiadó: MBKKE), **Mezey László Miklós** humoros, *„Kalandos gasztronómiai emlékek a laktanyából“* című, katonáskodásra való visszaemlékezése, **T. Ágoston László** *„Két gazda“* című elbeszélése, **Horváth Ödön, Ujváry Tibor, Wernke Bernát, Banka Gabriella** és **Cseh István** költeményei, valamint **Sólyom Zsuzsanna Pribojszky Mátyás**:

Menedék – Elbeszélések című kötetének (kiadó: MBKKE) recenziója. Ebben a számban indul **Horváth Gáborné** *„Konyhakalendárium"*-a, tavaszi receptkínálattal.

A **2014/2.** szám bemutatóját 2014. június 2-án ismét az esztergomi Városi Könyvtárban rendezte meg az MBKKE. **Kovátsné Várady Eszter** igazgató köszöntő szavai után **Filemon Béla** ismertette **Horváth Gáborné** bevezető cikkét, majd **Juhász Márta** mutatta be a *„Német–magyar nyelvi együttélés"* című tanulmányát, amely a csolnoki német nyelvjárást lexikális-szemantikai szemszögből vizsgálja a magyar–német nyelvi kölcsönhatásokat. **Bárdos István** következett *„Akit tenyerén hord a Jóisten"* című, a 80 éves Lábik János festőművészt köszöntő írásával, majd **Mayer Erzsébet** *„Babits, a vágyparázna"* című esszéjével. Nagy Tímea részletet olvasott fel **Pribojszky Mátyás** *„Kálvária"* című novellájából, **Bak Péter**, a Rudnay Gyula Társaság elnöke pedig bemutatta Rudnay Gyula festőművész életéről, munkásságáról írt cikkét. A főszerkesztő felhívta még a figyelmet a prágai **Inna Mirovská** *„Vasárnap"* című novellájára (fordító: **Vércse Miklós**), **Czirok Ferenc** *„Sertéspörc és bivalytej. Kirándulás a honvédségi kaják birodalmában a '70-es években"* című humoros írásából Wernke Bernát olvasott fel egy részletet. **Filemon Béla** bemutatta Maróti Andornak az andragógia történeti és elméleti alakulásába betekintést nyújtó, *„Lehet-e tanulni egy életen át?"* című elemzését. **Horváth Gáborné** *„Konyhakalendárium"*-a most többek közt a Kaukázusba vitt el minket. **Kulcsár-Elek Csilla, Nagy Tímea és Wernke Bernát** közreműködésével elhangzottak **Horvát Ödön, Wernke Bernát**, **B. Tóth Klára, Mohai Marietta** és **Egyedi Márta** költeményei, egy részletet **Zágorec-Csuka Judit** *„A fény győzelme"* című regényéből, valamint **Wernke Bernát** „a jövevény" című színművéből. Saját költeményét szavalta el még **Nagy Tímea**.
Az EVID szerkesztői: **Horváth Gáborné, Németh Gabriella, Szűcs Katalin, Tátyi Tibor**.

Juhász Gyula, Nagyfalusi Tibor, Filemon Béla, Wernke Bernát

A fotókat Nyári Anna és Steindl Nóra készítette.

Könyvtári beszélgetéseink – megjelentek DVD-ken!

Az elmúlt kilenc évben számos vendége volt a *Könyvtári beszélgetések* című rendezvénysorozatunknak, amelyet **Bánhidi Vajk** közreműködésével valósítottunk meg. Ezek nagy részéről felvétel is készült – így aki valamilyen oknál fogva nem tudott jelen lenni, de érdekli a beszélgetés, vagy egyszerűen csak újra meg szeretné nézni-hallgatni – mostantól DVD felvételen kikölcsönözheti könyvtárunkból! Online katalógusunkban megtalálható valamennyi példány.

Megyei körkép

Rovatvezető: Feketsné Kisvarga Anita
fekets.anita@jamk.hu
34/513-677

IV. évfolyam 5-6. szám

2014. május - június

KEMLIB

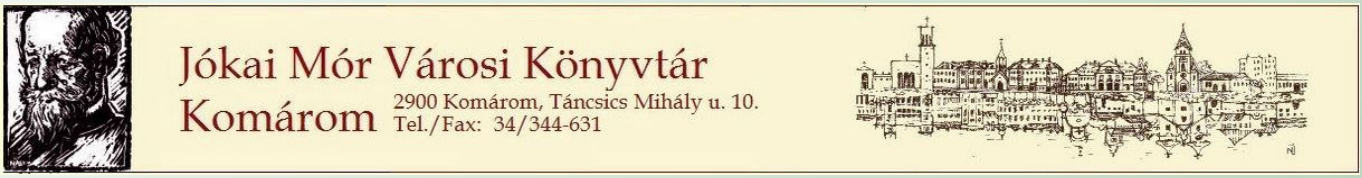

Események a Jókai Mór Városi Könyvtárban

Rigláné Berczeli Mária

Júniusban elkezdődött az állományellenőrzés könyvtárunkban, amelyet nyitva tartás mellett kell elvégeznünk. Ez igen nagy terhet ró munkatársainkra. Mindemellett mindent megteszünk annak érdekében, hogy olvasóink, látogatóink ne érzékeljék a nehézségeinket.

Válogatás a közelmúltban megvalósult programjainkból:

Április 10.: *Csillaghúr és barátai zenekar* irodalmi zenés műsora óvodásoknak és alsó tagozatosoknak a TÁMOP pályázat keretében.

Csillaghúr Zenekar

Április 10. *Kerekecske Zenekar* hangszerbemutatója és táncos zenés irodalmi műsora óvodásoknak. Szintén TÁMOP-os rendezvény

Május 8.: Felvidéki könyvtárosok látogatása a Gyermekkönyvtárunkban. Drámapedagógiai bemutató foglalkozás *Mikolasek Zsófia* vezetésével. A Gyermekkönyvtár programjainak bemutatása: *Giczi Annamária* gyermekkönyvtáros közreműködésével.

Június 5.: TÁMOP záró rendezvény a Gyermekkönyvtárban: „A Jókai Mór Városi Könyvtár részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában" című TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0227 jelű pályázathoz kapcsolódva.

Június 10.: „... Rövid mint a pünkösdi királyság." – Népszokások Pünkösd idején. *Csapucha Árpád* néprajzkutató volt vendégünk, aki a a tatai Kuny Domokos Múzeum munkatársa.

Csillaghúr Zenekar

Megyei körkép

Rovatvezető: Feketsné Kisvarga Anita
fekets.anita@jamk.hu
34/513-677

IV. évfolyam 5-6. szám

2014. május-június

Ünnepi Könyvhét Dorogon

Mucha Ildikó

2014. az évfordulók éve városunkban, többek között idén ünnepeljük Dorog várossá nyilvánításának 30. évfordulóját is. Ebből az alkalomból több kötettel gyarapodott a dorogi kiadványok száma, melyeket a könyvtári sátorban kínálunk a város lakóinak és az érdeklődőknek. Az új kiadványok közül az Art Limes legújabb kétkötetes számát szeretném most bemutatni. A szerkesztők ezt a számot a dorogi képzőművészek megismertetésére szánták.

Az Art Limes a Limes c. társadalomtudományi periodikából kinőtt folyóirat. 2004-ben jelent meg először. Fő profilja a bábművészet, gyermekkönyv illusztráció, de ez idővel bővült a városokhoz kötődő művészetek bemutatásával.

Mucha Ildikó

Az a megtiszteltetés ért, hogy a dorogi könyvünnepen mutathatom be ezeket a köteteket. Örömmel teszem ezt azért is, mert a szerkesztőbizottság tagjai olyan személyek, akiket régen és jól ismerek. Évekkel ezelőtt még munkakapcsolatban álltunk egymással: Virág Jenő főszerkesztő évekig szervezte városunk kulturális életét, *Kovács Lajos* és *Wehner Tibor* szakszerkesztők sok kulturális elemzését olvashattuk, és sokszor hallgathattuk élményt nyújtó kiállítási megnyitóikat.

Az Art Limes Képzőművészek Dorogon címet viselő első kötete a már nem élő művészek munkásságát mutatja be sok-sok képpel, a második pedig a kortársak munkásságát taglalja.

A szerkesztők izgalmas és érdekes szerkezeti felosztást választottak. A kötet első részében *Wehner Tibor* és *Kovács Lajos* írásait olvashatjuk. A dorogi képzőművészeti élet közelmúltjáról kapunk áttekintést. Majd a lezárult életművek alkotóinak kislexikonját olvashatjuk, később ugyanők portrégaléria zárja a sort. Helyet kapott a kötetben az átutazók, a városban átutazó jelleggel működő művészek kislexikona és portrégaléria is. A kötetet képgyűjtemény zárja.

Ha belelapozok a kiadványba, nem tudom torokszorító érzés nélkül lapozgatni. Az itt felsorolt művészeket, egy-kettőt kivéve személyesen is ismertem. *Furlán Ferenc, Árvai Ferenc* és *Hír József* művészeti tevékenységét közvetlenül figyelemmel kísértem a művelődési házban. *Bodri Ferenc* középiskolai osztályfőnököm volt. Tőle tanultam a képzőművészeti alkotások megfigyelését,

értékelését. Megtanította, hogy az alkotások hatással vannak személyiségünkre, érzelmeinkre, ízlésvilágunkra. Segített eligazodni az értékek világában. Ezért mindenki figyelmébe ajánlom Bodri Ferenc művészettörténész elemző írásait. Ugyancsak kiemelkedőek Wehner Tibor, Kovács Lajos elemzései és *Virág Jenő* beszélgetéstöredéke Furlán Ferenccel. Az interjú megismerteti velünk Furlán Ferencet, a magánembert is.

A folyóirat második kötete az elsővel azonos szerkezetű. Benne megtaláljuk kortársainkat, akik velünk élnek, dolgoznak és alkotnak jelenleg is. Ha végigtekintünk az impozáns névsoron örömmel konstatálhatjuk, hogy olyan művészekről olvashatunk, akik alkotásaikkal, művészeti nevelésükkel és gyűjtőmunkájukkal híressé tették városunk kulturális életét.

Farkas Éva, Lévay Jenő és *Tettamanti Béla* ma már országosan elismert művészek. *Bárdos Annamária, Kapa Melinda, P. Tóth-Major Krisztina, Végh Éva, Kolonics Péter* és *Prunkl János* alkotómunkájuk mellett sokat tettek és tesznek a város ifjúságának művészeti nevelésében is. Említésre méltó és köszönet *Dr. Zsembery Dezső*nek, aki gyűjteményével örökbecsű értéket hozott létre városunk számára.

A második kötetből kimaradt a munkásságot méltató rész, de ugyanakkor érthető módon nagyobb terjedelmű a portrégaléria, hiszen kortársakról van szó, akik folyamatosan alkotnak. A portrégalériában nagyrészt Kovács Lajos és Wehner Tibor írásait olvashatjuk. A köteteket képgaléria és bibliográfia zárja.

Örömmel fogadtam el a felkérést az Art Limes legújabb számainak bemutatására. A szép, elegáns kiadvány bizonyítja, hogy városunk képzőművészete értékes, jó, amire joggal vagyunk és lehetünk büszkék. Szeretettel ajánlom mindenki figyelmébe a folyóiratot, ami a mai napon sátrunkban, a későbbiekben pedig a könyvtárban megvásárolható.

Végül szeretnék köszönetet mondani a szerkesztőknek és Dorog város Önkormányzatának, hogy ezzel a színvonalas kiadvánnyal gazdagították könyvtárunk helyismereti gyűjteményét. A megvásárolt példányok a könyvtár sátránál dedikáltatható.

Örmény motívumok – Könyvbemutató a városi könyvtárban

Mucha Ildikó

Az Ünnepi Könyvhét dorogi eseményeinek talán legbensőségesebb pillanata volt az Örmény motívumok című könyv bemutatója az Arany János Városi Könyvtárban június 13-án.

Csaknem két évtized írás-termését válogatta össze **Krajcsir Piroska,** az Örmény motívumok című nagyszabású munkájában. A szerző a múlt század utolsó harmadában került az örmény kultúra és művelődéstörténet vonzáskörébe, amelynek hatása, egész életét meghatározta. Az Ararát hegy lábánál, Örményországban különös életiskolát járt ki: betekinthetett a népszokások, a négyezer éves örmény történelem történeteibe, végigjárta a régi fővárosokat, műemlékeket. Bejárta Örményországot, nemcsak a nyelvet tanulta meg, de az örmény mentalitást is, és valóban otthonává vált a kaukázusontúli kis köztársaság.

Mucha Ildikó és Krajcsir Piroska

A kötet nyolc fejezete tematikailag – történelem, néprajz, emberábrázolások – és műfajilag – útleírások, beszámolók, interjúk, riportok, elbeszélések – is rendkívül színes. A magyar olvasók számára is rendívül érdekes, olvasmányos kötetet számos képpel illusztrálta a

szerző, aki az Előszóban így vall a kiadvány szerkesztésének folyamatáról: „Az *Örmény motívumok* cikkeinek válogatása és szerkesztése közben az a cél vezérelt, hogy honfitársaimhoz közelebb hozzak egy ősi, 1700 év óta keresztény kultúrát; egy népet, amely történelmi kataklizmák, háborús pusztítások és egy népirtás pokla után sem vesztette el bölcsességét, jóságát, életszeretetét.

Közönségtalálkozó a könyvtárban

Mucha Ildikó

2014. június 5-én **Tarján Tamás** József Attila díjas irodalomtörténészt láttuk vendégül Dorogon, a Városi Könyvtárban.

Vendégünk, „Kacagnak a múzsák” című előadása lenyűgözte hallgatóságát. Előadott szemelvényei által megismerhettük a kortárs magyar irodalom derűs oldalát. Remek szórakozásra nyílott lehetőség a könyvtár felújítási pályázatának köszönhetően.

Az irodalmat kedvelő közönség felejthetetlen élményekkel gazdagodott ezen a délutánon.

A rendezvény dedikálással zárult.

Tarján Tamás

Hangulatok – Az élet sötét és napos oldala magyar írók novelláiban

Kovács Kálmánné

2014. június 21-én, szombaton délután irodalmi foglalkozás volt Bakonybánkon a könyvtárban. A rendezvényre a helyi nyugdíjasklub tagjait invitáltam, akiknek tavaly is tartottam hasonló foglalkozást, s hálás közönségnek bizonyultak. Délután 2 órára tizenketten érkeztek meg, valamint 2 iskolás, akikkel egy kis meglepetéssel készültünk az időseknek.

Furulyán népdalokat, operett részleteket, népszerű műdalokat játszottunk – ezzel kedveskedtünk a vendégeknek. A kis zenének nagy sikere volt, a közönség lelkesen megtapsolt bennünket. Egyébként 3 évig jártak hozzám furulyázni a könyvtárba. Egy-egy dalcsokor után híres íróinkhoz fűződő anekdotákat olvastam fel. A zenés rész végén oklevéllel és könyvvel köszöntem meg a diákok kitartó munkáját, szorgalmát. A délután további részében **Örkény István, Janikovszky Éva, Csáth Géza, Karinthy Frigyes, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Galgóczi Erzsébet** és **Kosztolányi Dezső** 1-1 novelláját olvastam fel. Olyan műveket választottam, amelyekről azt gondoltam, hogy ennek a korosztálynak különösen sok ismerős helyzetet fognak

felidézni. A felolvasások szünetében aztán ezekről az emlékekről beszélgettünk. A sort **Galgóczi**: *A kiskatona pénze* c. igen mély érzelmeket keltő, szinte drámai hatású novellájával kezdtük, majd **Karinthy**: *Kaland* c. humoreszkjével zártuk.

A novellák után üdítő és sütemény mellett még megbeszéltük a nyári kirándulás lehetséges úticéljait. A jövőbeli viszontlátás reményében váltunk el egymástól.

Könyvbemutató a községi könyvtárban

MAKUVEK NÓRA

Az etei községi könyvtárban február 23-án került sor **Jakab-Köves Gyopárka** két új könyvének bemutatójára. A 2013-ban megjelent regény A *konokok*, a novelláskötet pedig az *Istenhegyi fogadó* címet viseli.

Az eseményt Jakab Bálint Mihály nyitotta meg bevezetőjével. A bemutatón Jakab-Köves Gyopárka a népes közönséget beavatta a kutatás körülményeibe, az írás folyamatába, valamint mesélt arról, hogyan születtek meg regénye szereplői.

Az eteiek számára külön öröm, hogy A *konokok* egy olyan történelmi regény, mely nagyrészt a falu 1648-as betelepítéséről, valamint az azt követő évtizedekről szól. Falutörténet és családtörténet, valóság és fikció keveredik egymással a könyv lapjain. Tiszteletes Asszony két falu, Ete és Csép irataink kutatásával kezdte meg munkáját, miközben egyre több emberi történet rajzolódott ki fantáziájában. Így született meg egy igazán érdekes, emberi, és történelemmel átitatott irodalmi mű.

A bemutatót – mely szép számmal vonzotta a nem csak etei érdeklődőket – könyvvásárlás, dedikálás, és beszélgetés követte.

Helyi vers- és prózamondó verseny

MAKUVEK NÓRA

A magyar költészet napját 2014-ben Etén egy vers- és prózamondó vetélkedővel tettük emlékezetessé. Az eseményen 14 versenyző indult három korosztályban – alsó tagozat, felső tagozat, középiskolások és felnőttek. A vetélkedő végén első díjat és különdíjat, valamint emléklapot osztottunk ki.

A programot színesítette **Varga Jenő** előadóművész„Megmondom a titkát” című zenés irodalmi műsora, melyen nagy költők – saját maga által – megzenésített verseit adta elő a fellépő. A versenyt a megyei könyvtár mellett az etei általános iskola, az önkormányzat, egy komáromi civil szervezet és egy etei alapítvány támogatta.

Varga Jenő